AVFB 2025 – GRANSKNING VISAR ATT VILLKOREN INTE BÖR ACCEPTERAS I OFÖRÄNDRAD LYDELSE

Skogsindustrierna/Svenskt Trä och Heidelberg Materials Sweden AB har tagit fram nya allmänna villkor för försäljning av byggmaterial, AVFB 2025. Villkoren förekommer nu i offerter och avtal till TMF:s medlemsföretag.

TMF har uppdragit åt advokat Madeleine Sifvert att granska villkoren ur köparens perspektiv, med ABM 07 som jämförelse. Bedömningen är att AVFB 2025 på flera centrala punkter innebär en sämre riskfördelning för köparen och därför inte bör accepteras i oförändrad lydelse. Granskningen presenterades vid medlemsmötet den 27 augusti.

Till skillnad från ABM 07, som är framförhandlat mellan köpar- och säljarsidan inom BKK, är AVFB 2025 säljarsidans eget dokument. Sommaren 2022 förhandlade Svenskt Trä och TMF om ett gemensamt branschtillägg till ABM 07. Förhandlingarna strandade, och de invändningar TMF framförde då kvarstår i allt väsentligt i AVFB 2025.

SÄRSKILT BÖR FÖLJANDE UPPMÄRKSAMMAS

- **Garantitid och ansvar.** AVFB innebär två års garantitid från avlämnandet, varefter rätten att åberopa fel upphör helt. ABM 07 ger fem års garantitid inom en tioårig ansvarstid, för entreprenadleveranser räknad från entreprenadens godkännande. Det skapar ett betydande glapp mot medlemsföretagens eget, längre ansvar gentemot sina beställare enligt ABM 07.
- **Ansvarsbegränsning.** Säljarens ansvar är begränsat till 15 procent av köpesumman, och kostnader för bland annat lokalisering, åtkomst och återställande omfattas av begränsningen – i ABM 07 ligger de utanför. Taket beräknas dessutom på den enskilda orderbekräftelsen, inte på ramavtalets värde.
- **Leveranssäkerhet.** Vid ramavtal uppkommer bindande avtal först när säljaren utfärdar orderbekräftelse. Ramavtalet innebär därför inte i sig någon skyldighet för säljaren att acceptera ett enskilt avrop, medan köparens beställning binder köparen.
- **Kontroll och reklamation.** AVFB ställer omfattande krav på mottagningskontroll, dokumentation och reklamation, med risk för att köparen förlorar rätten att göra fel gällande om kraven inte uppfylls.
- **Betalning.** Rätten att hålla inne betalning motsvarande ett berättigat krav, som finns i ABM 07, saknas i AVFB. Vid betalningsdröjsmål får säljaren häva efter kort frist och ska hållas skadeslös.
- **Pris.** Säljaren ges rätt att ensidigt justera priset, med säljarens egna rörelsekostnader som beräkningsgrund. Något index, tak eller granskningsrätt för köparen finns inte.
- **Förseningsvite.** Vitet vid säljarens leveransförsening är 0,5 procent per påbörjad vecka utan minimibelopp, mot ABM 07:s 2 procent och lägst 2 000 kronor. Köparens ansvar för försenat mottagande ligger samtidigt kvar på 20 procent.

AVFB 2025 GÄLLER BARA OM DET BLIR EN DEL AV PARTERNAS AVTAL

AVFB 2025 är avsett att utgöra bilaga till ett avtal mellan parterna. En hänvisning till AVFB 2025 i en offert innebär inte att köparen måste acceptera villkoren oförändrade. Det är därför viktigt att uppmärksamma hänvisningen och begära nödvändiga avvikelser innan avtal ingås.

VAD MAN BÖR TÄNKA PÅ

1. Kontrollera om AVFB 2025 åberopas i offert, orderbekräftelse eller ramavtal.
2. Begär förhandling innan villkoren accepteras.
3. Stäm av villkoren mot vad ni själva åtagit er mot era beställare, så att ni inte bär ett ansvar som inte kan föras vidare mot den som faktiskt gjort fel.
4. Se över rutinerna för mottagningskontroll, dokumentation och reklamation. Betydelsen av en tillräcklig undersökning av levererat material och en tydlig och tillräckligt preciserad reklamation har därtill nyligen belysts av Högsta domstolen i NJA 2025 s. 672 ”Panelvirket”, och regelverket har skärpts.

Slutligen: Varje medlemsföretag avgör självt vilka villkor som kan accepteras.